

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spař měrný
Čerstwosć da.

Njeh ty spěwaš,
Swěrnje džěłaš
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pōda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa so kōždu sobotu w Smolerjez knihicizšcerńi w Budyschinje a je tam sa schtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

4. njedzela po tsjoch kralach.

Mat. 8, 23.—27.

S Jesuřkom psches morjo žiwjenja!

„Jesuř stupi do łódže a jeho wuczomnizy džěchu sa nim.“ W Jesuřkomej łódži, pod jeho wodženjom, w towarštwje jeho wuczomnikow — tak so psches morjo žiwjenja wjesemj. Tam sastupmy a sawostawajmy, hdžež wón so s nami wjesje. Na wabjenja śwěta njepořluchajmy; w śwěće je wjele straschnych pucžow a wschelte straschne towarštwow. Psches śwjatu tschčenizy drje řmy hižom do Jesuřkomeje łódže sastupili. Ale tak wjele jich je, kiž s nim a sa nim njekhodža! Jesuřowa łódž je jeho zyrkej, to je tón wot njebieskich cžěřlow natwarjeny řaschč, kiž chze cžłowřte džěczi s lijenzy wumōž. Tu so řnjes Jesuř sa to stara, so řo łódž njepodnōri, tu w Božim řłowje jako w řwětle na naschim pucžu mamy prawy kompař a pucžnik, tu je řhryřtuřowu řschiz łódžina řhorhoj, kiž we wěřřku wjeřele řmahuje, tu je řwjaty Duch njewidomne wjeřřlo, łódžnik pař je Jesuř řhryřtuř řam a towarřchojo na łódži řu řwjeczi japoschtołojo a řnjesowi wuczomnizy a wschizy wěřjazy. Ale tež řhryřtuřowu zyrkej a jeje řtawy nusa potřjehi.

„A hlaj, wulke njewjedro řo řbēže na morju, tak so bē łódž se řořmami pschikřyta.“ Nasche žiwjenje je husto řaž řchumjate morjo. Mnohi řtrach hrořy, niz jenož cžělny, ale tež duchowny: řpyřtowanje, řawjedženje duřche, niz jenož wichor s wonka, ale tež wichor s nutschka, a řmucžene morjo řřch łōřchtow a řadosčžow duřchi řtaženje pschinjeře. „Wōn

pař řpasche.“ To je wobřwědcženje jeho cžłowřřeje natury, kotraž řebi řwoje prawo řada, řaž tež lubořne řnamjo teho, so tōn dořonjany prawy wē, so řteji w ruzy řwojeho njebieskeho Wōtza, s kotrejež jeho niřtōn a niřčo wutorhnyč njemōže, wōřebje pař řjewjenje jeho mořy a majeřtoseče a wřchehomozy: kiž tam řpi, je s řnjesom nad řtwōrbu a jeje mořami. Řaž my s mērom řpimy, runjež nēřajřa wacžla k naschimaj nořomaj po řemi řěře, dořelž wēmy, so mořli ju kōždu cžas řpotępacž, tak tež wōn s mērom řpi, hdy by runje řo řemja powrōcžila a hory řo řřjedža do morja podnōriře, hač runje by morjo řaschumilo a řo řmucžilo a wot jeho nawalnoře řo hory pschepadle, hař, hdy by runje řyly řwēt a řěřřchta teho řwēta řo pschecžiwow njemu řpjecžil, wōn s mērom řpi, dořelž wē, so jemu a tym řwojim niřčo řschodžicž njemōže. Wōn mōže řkemu njepřchecželej hłowu rořtepacž — řoh řłowecžko pobicž mōže.

Jeho wuczomnizy njespja, woni řo boja, nimaju řaneho mēra, dořelž řu hřěřhni cžłowřkojo. Tōn pař, kiž wo řanym hřěřhu niřčo njewjedřeřche, tōn řpasche řpař praweho. Je dha na řwojich wuczomnikow řabyř? To řo tež nam druřdy tak řelřa, hdyž řo na morju nascheho žiwjenja njewjedro řbēha a łódž nascheho žiwjenja řo wot wichorow hory a njēřboža tam a řow mjeta, tak so je se řořmami wřchelateje uřy pschikřyta a hrořy řo podnōricž. Čžimny řaž wuczomnizy: „Pschistupiwřchi k njemu wubudžichu jeho a džachu: řnježe, pomhaj nam, my kōnž wōřmjemy.“ So pomoz pyřaju, teho dla jich njepořřwari, ale so řu małowēriwi. Dowēřenje řhubicž a dwēłowacž

njejměmy. „Što ſo taſ jara bojiče?“ taſ džeſche k nim. Haj, runjež wichoſ mōznye duwa a morjo ſtraſch-
nje ſchumi, domēt ſo, luba duſcha, ſo ſpuſchčeje na Boha,
Bōh je naſcha nadžija a ſylnoſč, pomoz we wulkiſch
nuſach, kotrež ſu naſ ſajale. Šōdž ſwēta, w kotrež
Jeſuſ njeje, ſo rozraſy na ſkalinach, dokeļ praweho
lōdžnika nima! Što potom wſchitke ſwētne pomozne
wēzy, cžolmy a powjaſy a paſy cžlowſkeje mudroſče
pomhaju, kotrež ſo k wumōženju do morja puſchčeja,
hdyž tōn Knjeſ njeſchindže a njepomha? Duž dha:
woļaj ſo te mni w cžaku nuſy, dha chzu ja cže wumōž
a ty dyrbiſch mje ſhwalicž, praji tōn Knjeſ.

A hlaj, „wōn ſtany a wobhroſy wētram a morju:
dha wſchitko wocžichny.“ Runjež ſo nam tōn Knjeſ na
naſchej jēſbje pſcheſ morjo žiwjenja na taſ džiwne waſchne,
kaž tu, njeſjewi, jeno ſo je naſcha duſcha cžicha k Bohu,
kotryž nam pomha, jeno ſo mamy wētoſč hnadny pſcheſ
teho ſameho, kiž je naſch mēr, jeno ſo mamy pokoj
ſ Bohom pſcheſ naſcheho Knjeſa Jeſom Khryſta, dha ſmy
ſtroſchtni we wſchej nuſy cžēta a duſche a ſpēwamy
ſ džakownej wutrobu:

Bohu džak! we wyſokoſčzi
Knjeſa mamy mōzneho,
Kiž tych žolnow ſuromoſčzi
Njeda na naſ pſchelecž ſo;
Morja ſchumjenja wōn ſtaji,
Wētry jom' ſu poſluſchne,
Hdyž wōn jeno ſłowo praji,
Dha wſcho nahle wocžichnje. Hamjeſ.

R. w B.

Wobras kſcheſčijianskeho žiwjenja.

(Mat. 8, 23—27.)

Wimi Jeſuſa ſej do lōdže,
S nim jēcž pſcheſ morjo ſwēta!
Hdyž wōn twōj ſwētny wodžet je
Pſcheſ wſchitke twoje lēta,
Dha jēſbu derje dokonjeſch
A wēcžny pſchitaw dozpijeſch,
Hdžež ſbōžny Salem ſiwa.

Hdyž ſbēhaju ſo njewjedra
A horja wichoſ duje,
Šōdž pſcheſ žolmy ſo bēdžicž ma,
Duch ſwoju njemōž cžuje —
Dha njeſtrachuj ſo, wutroba,
Wſchaſ we lōdži maſch Šbōžnika,
Kiž pomoznik je mōžny.

A hdyž wōn w twojej ſtyſknoſčzi
Čži ſhwilku cžakacž dawa,
Dha ſežerpny budž, wōn pomha cži,
Hdyž pſchindže hodžin prawa;
Proſch jeno: Knječe, wumōž mje
A wuſlyſch moje wolanje,
Sa hewaſ kōnža woſmu!

Džerž wēru! Twōj Knjeſ poſtanje
W najwjeſchim twōjim horju;
Wōn wētram mjelcžecž pſchitaže
A natwalnemu morju,

So ſchiza žolmy njeſchumja,
Eso jaſni njebjo žiwjenja,
Kiž tučel mēra debi.

Mōž jeho ſobu wobdžiwaj,
Praj: Što je to do muža?
Čžeſč, džak a ſhwalbu jemu daj,
Wſchē mozy jemu ſłuža!
O ſtajej ty tež ſwoju mōž
Do jeho ſlužby džeſ a nōž,
Kiž je cže ſ nuſy wumohl!

K. A. Fiedleſ.

Što ſebi ſwaži?

Pſched hiſchče niz tſizecži lētami pučžowaſche jedyn Eſewjero-
Amerikanar na kupu Kuba, ſo by tam w nēkaſkej wobkłodnej na-
ležnoſčzi ſkuttowaſ. Dokeļ bēſche wōn ſchpaniſkeje rēcže, tam
knježazeje, doſpołnje njemōžny, bu hnydom jako zuſobnik poſnaty
a wubudži njedowēru wobhdleſtwa; ſlōncžnje ſamo na to pſchindže-
džeču, ſo jeho do podhlada ipionaže pſchinyſeču. K ſwojemu
wulnemu ſpodžiwanju bu tōn njewinowaty cžlowjek pſched ſud
ſtajeny, hdžež wot njeho žadachu, ſo by ſo ſamolwjaſ. Wōn nje-
ſamožeſche, ani ſwojich ſkōržbnikow ſroſymicž, ani ſo w jich rēcži
ſ nimi dorēcžecž. Wobhlad pſchežy ſylniſcho pſchibywaſche, ſmjercž
njeſbožomneho bu ſ hoļa wobſantnjena.

Hžom bēſche hodžina wotprawjenja pſchichla, krowēlacžny lud
ſhladowaſche ſ napjatoſčzu na podobu poſdatneho pſcheradnika,
cžorna maſta pſchitrywa hžom jeho woblicžo, wojazy ſteja k tjele-
nju hotowi a wocžakuja kommando: „woheſ!“ — duž cžeri ſhorejta
na ſudniſchčežo, ſewjero-amerikanſki poſlanž wuſtocži ſ njeje w po-
ſlednim wotomiku, wōn bēži k ſaſudženemu, ſawali podobu nje-
ſbožowneho do ſufna ſhorhowje amerikanſkich ſjenocženych ſtatow a
woļa ſ mōžnym hloſom: „Nētko tjeł do njeho, ſchtōž ſebi
ſwaži!“

Nichtō ſebi to njeſwaži! Šōždy dže widžeſche, ſeſady tuteho
jeneho cžlowjeka ſteji mōžny ſtat — wotprawjenje bu wotſtor-
cžene, naležnoſč do pſchepyntanja wſata a bjeſ winy ſaſudženy
wuſwobodženy.

Luby kſcheſčijiano, njeſy tež ty poddan wulkeho, mōzneho
kraleſtwa, kotrež ſwojich ſchitowacž wē? Wēriſch tež ty do Wu-
možerja, kiž tebje wōdžewa do ſwojeje ſaſlužby a prawdoſče,
hdyž chzetej ſo hrēcž a nuſa pſchemōznye ſjewicž? Derje temu,
kotryž ſmē ſo tež na ſmjertnym pučžu ſawalicž do tuteje ſchito-
wazeje ſhorhowje a radoſčiwje poſnacž:

„Mi krej a prawdoſč Khryſtuſa
Se pycha, draſta cžeſčomna;
W tej wobſtač mōžu pſched Bohom,
Hdyž junu poſidu k njebju dom!“

F.

Džeſčja hloſ.

Dwaj mužej bēſchtaj ſo ſrēcžaloj, ſo chzetaj ſo pola jeneho
ſuſoda nutſlamacž a jeho wobkłodnyčž. Zyly wumyſł bē hotowy.
Po tym ſo bēſchtaj mēſtnoſč poſtajiloj, hdžež chzyschtaj ſo w naj-
cžēmniſchej nōžnej hodžinje tſječicž, tōn jedyn wot njeju, kotryž bē
ſe ſwōjbnym nanom, k ſwojim domoj džeſche. Žene ſ jeho džečzi
jemu na koleno ſalēſe a džeſche:

„Luby nano, ja ſym wjeſeły, ſo ſy domoj pſchichol.“

Pſchitomnoſč džeſčja temu mužej njemēr cžinjeſche, wōn
pytaſche jo dele ſadžicž, ale džečžo ſwoju rucžtu nēžnje na nanowe

lizo položi, i zunim a lubošnym hložom prajizy: „Nano, ja mam čže tať rady!“

Nimowólnje tón muž ťwoje male a pťhecželne džěčo na ťwoju wutrobu ťčže a jo wołofcha.

Bóřy na to ťo tež wobě wjetťchej džěčzi, hólz a holza, ťotrejž hižo ťobu ťaťlužecž pomhaťchtej, domoj wrócziťchtej. Hólz ťapocža:

„D nano, ťajka žaloftna wěz je ťo ťtała! Nana mojeho towařťcha ťu džęťa paduťťťwa dla ťajeli a do jaťwa wotwjedli. Teho ťyn i hložom plakaťche a hłowu powjeťcheťche haniby dla nad ťwojim nanom. Ach pomyhł, kať ťrudnje to běťche!“

„Haniby dla nad ťwojim nanom!“ pomyhli muž. „Budža drje moje džěčzi ťwoje hłowy tež powjeťhecž moje dla? Ně, to ťo ženje ťtačž njedyrbi!“ — We wotrěčžanej hodžinje ťtejeťche tamny muž na poťtajenym měťtnje, ale wón čžakaťche podarmo na ťwojeho towařťcha. Napoťledku ťo roťťudži, ťy ťkutł ťam wuwjeťč. Wón to tež ťěžini.

Ťako tón druhi naťajtra rano na džělo džěťche, dha ťlyťcheťche, ťo ťu jeho towařťcha pťchi ťkucženju paduťťťwa ťaťlapnyli a do džěry tyfnyli.

„Bohu budž džak ťa duťchne džěčzi!“ rjekny wón i nutnoťčžu. „Wone ťu mje wumohle. Ženje uochžu něťchto čžinicž, nad čžimž dyrbjale ťo wone i hanibu ťačđerwjenicž!“

F.

Schtož njeprawda bjerje a džěli, Bóh dwójzy ťaruna a wježe.

Ťowjedańčžko je Šerbow.

Šlónčžko bližeťche ťo ť wječžoru, džěčžata pťheťtachu na wťy hracž a bježachu domój; tež Ťeńtez džěčzi dónđžechu do dwora, ale wrócžichu ťo hnydom ťaťo a njeměrnje po pucžu ťe wťy ťhwatajo napraťchowachu ťo mjeť ťobu: „Hdže-tež-to wowka tať dolho je?“ Dónđžechu ťa huno, ale wowki hiťcheže widžecž njebě, duž ťo njeťťoťojnje do wťy wrócžo podachu a ť wrótłam pťchiťchedschi ťeťťy dachu ťo čžičhe na pódłanťu ławku. Hdnyž hižom ťměrki na ťemju padachu, ťawoła najmlódsche: „Wowka džę!“ Duž ťhwatachu jej wťhitke napťhecžo a hižom naťdala praťchachu ťo jeje: „Hdže ťy tať dolho byla?“

Wotmolwi jim: „Na puťtym wječžoru.“

„Schto dha je wumrjel? — Naťch džěd tola niž!“

„Ně, džěd niž, ale Ťadza“.

„Čžeho dla ťy temu njepěknemu mužej na puťty wječžor ťchła — tón džę je tebe wo wťcho pťchinjeťł a ty hiťcheže ťa njeho pacđerje ťpěwafch?“

„Bóh luby Ťnjes čže męcž, ťo dyrbimy ťo tež ťa tych modlicž, ťotťiž ťu nam ťchiwdu čžinili.“

To rjeknywťchi ťtupi do dwora a pytaťche ťhěžny klucž. Hdnyž bě wotamťnyła a ťo lědma trochu pťchegotowala, nadbėhowachu ju džěčzi i nowymi praťchenjemi:

„Tón nęcł wěťčže ťbóžny njeje, — je nam tajtu ťchiwdu čžinil, — bychmy tež burťke džěčzi byle!“

Stara žónka njewjedžeťche, ťchto měla jim po prawym prajicž, duž džěťche: „Sa to njewěm; njecžiněče wy jenož ženje we ťwojim žiwjenju niťomu ťchiwdu; Bóh luby Ťnjes widži a ťhoťta ťbóžny hręcł, pať ťmy-li hiťcheže živi, pať tola po ťmjercži. Špěwajcže tež ťa mje pacđerje, ťo by mje Bóh luby Ťnjes ť ťebi do njebjěť wťal, hdnyž wam wumru.“

Starťche džěčzi ťrudžichu ťo jara, doťelž wowka wo ťwojej ťmjercži powjedafche, ťylťy ronjachu ťo jim ťhlynje po čđerwjenymaj licžłomaj; najmlódsche pať, ťurowoťčž tutyč ťłowow njefapťchijo, prajefche: „Wowka, kať to je, hdnyž ludžo wumru? To je wěťčže

tať, hdnyž něčtó jara krucže ťpi. Hdnyž Wutka ťe mťchi wjeťechu, Wutkowa a Ťakub i hložom plakaťchtať a wón tola njeťlyťcheťche“.

Wowka njerospominafche dale, kať by to malej wnučžy wuťkadle, praji jej tať, kať bėchu jej prajili, hdnyž bė ťama mala:

„Pťchinđže Šmjercž a dyrbi čžłowjeka do wutroby, a tón čžuje ťhwilku wulku boloťčž, po tym wjazy njedycha, njewě wo ťebi, njecžuje ničžo, njewidži a njeťlyťchi, duťcha pať jeho wopuťchcži a džę pťched ťtoł Boži, tam bywa ťudžena i žyłeho žiwjenja; Bóh ani to najmjeńťche njefabudže, teho dla ťdaluj ťo ťleho.“

„Ach tať“, rjekny holčžatko, „to ťym hižom tež prjedy wumrjela, ale Šmjercže tola widžala njeťlyťym. Ťajka dha Šmjercž je?“

„Teje ničtó njewidži, a by-li ju widžal, by tež wumrjel. Ty pať hiťcheže wumrjela njeťlyťy, ťhora ťy jeno byla; hdnyž je čžłowjef wumrjel, woťtanje mormy. Dowjeťu jeho na ťečhow a tam jeho pohrjebaju.“

„Ale, wowka, ty tola njewumrjeťch, ty ťy pěčna; byrnjež Šmjercž po tebe pťchiťchła, njepuťchcžimy ju nuts, njeprajimy, ťo ťy doma.“

„Šmjercže ťo ničtó wobrocž njemóže; wona pťchinđže tež i klucžowej džěřku nuts.“

„Njelehń ťo, wowka, hdnyž pťchinđže, ale ťhodž pťcheyy, potom tebe trjehicž njemóže.“

Na to njewotmolwi džěčžu wowka, wjedžo, ťo tola roťemiło njeby, porucži jim jeno, ťo bychu wječžorne pacđerje wuťpěwale, prjedy hacž ťpať pťchinđže.

Druhi džęń pťchinđžefchtať jejna džowka a pťchichodny ťyn domoj. Tymaj hnydom powjedafche, ťo je Ťadza po dolhim a čžežkim ťmjertnym bėdženju wumrjel; prjedy pať ťwojemu ťynej pťchifaťal, ťo dyrbi wťhitke pjenjeťy, wo ťotrež je ju wujebať byl, mjelcžo ťaplacžicž.

Džowka njebě i tym ťpoťojom a džěťche: „Schto nam to pomha, hdnyž kubła wjazy njedofłanjeny? Ťelkož ťmy do ťwojeje žiwnoťti tyfnyli, telko wjazy ťa nju njedofłanjeny; duž žane kubło ťupicž njemóžemy. Nať je wo wťcho pťchinjeťł, jemu pať pomhało njeje; derje jeno, ťo je i najmjeńťcha na ťmjertnym ložu ťwoju njeprawdu pólnał. Budž jemu Bóh hnadny a miłofčžimy!“

„Wy ťo tež dožiwimy a twoje džěčzi njebudža trjebacž po proťchenju ťhodžicž; wěťčže ťo jim derje pónđže, wťchal ťu wťhitke duťchne. Mje je Bóh i tym ťchijžikom domaphtal, doťelž ťym ťo ťwojeho bohaťťwa jara ťradowala. Ty njehrań čžłowjeťej, hdnyž je hižom na prawdže Božej. Bóh budže wať na druge waťchnje ťaťy žohnowacž, kať prjedy moju próžu. Ťutťje pónđžemoj hromadže na pťchewodženje.“

„Njepónđu ťobu, njebych mohła pobožna byčž.“

„Hdnyž ťama hičž njehaťch, woťmu Ťakubka ťobu. Njech ťo tón ťa naťcheho prjedawťcheho ťuťoda pomodli!“

Ťo pohrjebje wocžafowafche ťtara Ťeńłowa džęń wote dnja, ťo Ťadzež Włchala pať ťam pťchinđže a jej te pjenjeťy doplacži, pať jej prajicž da, ťo by ťej po nje pťchiťchła; ale miny ťo tydžęń, miny ťo ťchtyri njedžele a wo pjenjeťach ničtó njepitny. Ťo tať dolhim čžakanju a ťtajnym ťwarjenju džowki ťhraba ťo Ťeńłowa a džěťche ťama ť Ťadzežom. Nańđže jeno Włchalomu macž doma a hdnyž ťo ťa nim praťcheťche, pocža jej tamna ťkoržicž: „Hdže dha by byl hacž w ťorcžmje? — Ach, i džěčžimi maťch ťtajnu wobcžežnoťčž. Naťch Włchal je ťo tať jara do picža dal. Prjedy ťa njeboh Ťanťa ťo teho jara bojeťche; nęcł, hdnyž je ťam ťnjes, njewě pťheťtačž.“

„Ale ťmótra, čžeho dla njeťlyťy i pocžatka bóle na njeho ťedžbowala? To budžifche ťo hiťcheže wotwucžicž hodžalo.“

„Mi tola winu njedawaj, ťym čžinila, ťchtož móžach! Ale njebohi Ťanť — budž jemu Bóh hnadny — je nad tym wina.“

Njestarašče so ženje wo Michalo, jeno hdyž bě tón něfajki hlupny kufst sworal, potom pschińdže s wotežku na naju wobeju. Mi by wumjetował, so mam se swojim hospodarstwom dosć činić a so khwile nimam, sa tym njeuščuńikom hladacž, prajizy, so jemu do wolam, wschě pšy sa wopusch wjasacž. Mje so Michal njebojesche, a njebočicžkemu nješmędžach nicžo prajicž; pschetož tón by so žalostnje huěwał. Wšchaf wěsch, kmońtra, kať je so mi husto schlo! — Tola schto ty Michalej chzesch, so so prjedy sa nim prajesche?”

„Chzych rada wjedzecz, schto abo kať nětko s tymi pjenjesami budže.“

„S kajimi pjenjesami?“

„S tymi, kotrež je mi njebohi Hans — Bóh dať, jemu tola njeschłobžalo — saprěł. Ty džě mi na pustym wjecžorje prajesche, so je na šmjertnym ložu k temu stať a Michalej pschporucžil, so dyrbi mi je wuplacžicž.“

„Haj, prawje masch, běch na to trochu posabyła. Njeměm pak, budže-li czi Michal dženska schto dacž móž; mi so da, so je pjenjesy sažo na dań donježł. Chzu jemu prajicž, so šy tu jich dla pobyla.“

„Ně, kmońtra, pšiczel po njeho, bych s nim rada šama porěčala; našchi budža hewať prajicž a na mnje bórčezecž, so šym so s dobrnymi šlowami a je šuchej hubu wotpošacž dať.“

Hdyž Radzyna swojeho šyna pschińcž widžesche, wuńdže je istwy won a popowjeda s nim něschto w kšěži. Michal do istwy šastupiwšchi Šeńkowi ani njewitašche, woprašča so jeno: „Schto chzesch?“

„Šym so woprašecž pschischla, hdy te pjenjesy doplacžene dostanu. Marja so pschezy boji, so chzu je tebi špuschcžicž.“

„Šym dha czi ja schto winojty?“

„Ty niž, ale wasch njebohi nan je mi sa kubło schtyri sta a schěšcždžefacž toleť najprjedy šaprěł, potom na šmjertnym ložu k temu stať, so ma mi hišcže telko dacž, a tebi, kať macž na pustym wjecžorje powjedasche, pschporucžil, so masch mi je wuplacžicž.“

„Njebohi nan tebi telko šaprěł? — To njeje nišdy wěro! Masch nan njeje niškomu nicžo winojty wostať! — Wšchitzy, kiž šy s nim činić měli, šwala jeho jako šprawneho muža. — Ty šy so wěscže někať šamylka. — Trjebasch jeno šebi našch kupny list někomu pschehladacž dacž, tam je tež pišane, so je kubło psched šapiškom do czišta šaplacžene.“

„Haj, Michale, s kupnym listom ma so takle: Wasch nan mi psched šapiškom prajesche: kmońtra, wěsch ty schto? Šrajmoy w kenzli, so je wšchitko šaplacžene, nimamoy potom žaneho šhodženja wjazy. Ty pjenjesy nětko njetrjebasch, duž je wscho jene, danju-li je ja abo něchtó druhi; na mnje móžesch so tola špuschcžecž, ja hišcže niškomu nicžo winojty wostať nješym. Potom je mi juntrócž schtyrzhyczi toleť dať, a hdyž so Marja wudawasche, žadach te druhe, nan pak prajesche, so mi nicžo wjazy winojty njeje. — Schto šebi s nim chzych? Njemějach žaneho šwědka na njeho a w kupnym listže bě pišane, so je šaplacžene. Nětko psched šmjercžu je tola k temu stať, kať ty wěsch.“

„Sa? — Sa nicžo njewěm!“

„Wšchako macž powjedasche, so je njebohi nan na šmjertnym ložu žadať, so by mi ty doplacžil.“

„Haj, wot něfajkeho doplacženja drje njebočicžki šarěča — ale schto wě schto je so jemu šesdaťo, hdyž wjazy pschi dobrnym pomjatkmu njebě? — Šo tajšich bludžazych rěčach so tola šadžeržecž njemóžu — to mohł pol kubla rošdawacž.“

„Mój Michale, popšchej njebočicžkemu tola w rowje wotpocžinť! Šawěscže, wón je mi 460 toleť winojty wostať, a telko dań wu- cžini, haťle njewěm.“

„„Moj dla! Daj šebi je wot njeho dacž a šmėje wotpocžinť.““

Stara Šeńkowa štroži so tychle šurownych a bjesbóžnych šlowow tať, so jemu s woprědka ani wotmolwicž njesamoh. Młody Radza pak hladasche pošmēwujy na nju a džesche dale: „„Mój šmój potajšim hotowaj! — Komuž je nan winojty — to nje nicžo njestara.““

S tymi šlowami woteńdže myšlo, so je s tym šprawnu a pološlubowazu žóntku najšěpje wotpošasať a šebi něschto hódne šalutowať. Šeńkowa njemóžesche šapschijecž, so mohł cžlowjeť tať bohajabyty bycž, a wukładowasche šebi jeho šlowa pak tať, pak hinať, doniž so Michal sažo njewróczi a so jeje s roškasowazym hłoškom woprašča: „„Schto tu hišcže chzesch? Šsnadž njeboh naney hišcže bóle cžescž prjecž bracž a nam hańbu cžinić? Špytaj jeno a budžesch widžecž, schto šym.““

„Ně Michale!“

„„Dži, so štronu pschińdžesch — tamle šy durje!““

(Wšchichodnje dale.)

Wšchelake s bliska a s daloka.

— Kunje powjesč džóńdže, so móže so hišcže wjazy młodženzow na pschihotowarńju (präparandu) ja šeminar we Wojerezach šamolwicž. Wuhłady ja šerbškich wučerjow šy najšěpsche. Wu- wučenje je tať tunje, kať pola žaneho druheho powołanja. Młodženzoyo dostanu we Wojerezach tunje wobudjenje, šhudym so šchulski pjenjes špuschczi, k temu kóždy hišcže sa léto 150 hr. podpjery wot štata dostanje. Duž, šerbšizy štaršchi Šruskeje Łužizy, so njekomdžcže, šwojich wobdarjonych šynow na wučeršku pschihotowarńju we Wojerezach pošlacž. Wšy jich na to waschuje sa pschichod najšěpje šastaracže a šlužicže tež šerbštemu ludej. Šamolwjenja so hacž do šrjedž februara pschijimaju.

— Šjatk šwjecžesche šhěžor Wšyem šwój narodny džěń. Wšchón lud tónle džěń s hnutej wutrobu šobu šwjecžesche a šwoje nutrne modlitwy k nješšam šcželesche, Bóh chzył našcheho šhěžora miłosčiznje dale šchitowacž a jemu štrowoscž wobradžicž, so by hacž do dolheho pschichoda k šbožu našcheho luda knježil. Ně kať tež njebo winšche šhěžorškeho tróna štajnje jašne a módre njeje, tať tež běšche cžorna mrócžalka wysche jeho narodneho dnja, so je jeho druhi šyn pryz Šjedrich cžezlo na šahorjenje pluzow šchoril a so je wulki štrach wo jeho žiwjenje. Bóh chzył miłosčiznje temule štrachej wot šhěžorškeje šwójby wobaracž.

— Draždžanšizy, Šreibergšizy a Šharandšizy študenczi šy šaššemu kralej Šjedrichkej Šugustej wutoru s wulkim šmólniznym cžahom hołdowali. Šral so študentam s hrodoweho balkona šam podžakowa. Šdyž běšche so študentowy cžah dale hibať, so lud k hrodej cžišcžesche a hrimotajo kralej hołdowasche. Tajke hołdowanje Draždžanškich wobudlerjom dolhe léta njeje šlyšecž bylo. Šral so wjazy krocž podžakowa, ludej šiwajo, a běšche wšchón hnuty, tať so je Draždžanštemu měšcžanošcže s pišmom porucžil, ludej šwój wutrobný džak šjewicž.

— Šrudne šy wobštejnoscže w Šruskej a Šětrohrodže. Tam je wulki šběžł džělacžerjom wudyril. Njedželu něť tyšazy džělacžerjom k šymššemu hrodej Šara cžehnjeshche, Šarej proštwu pschepodacž, so by jim pomhať. Tam pak štejesche wójšto a džělacžerjo buchju napominani, so wotšalicž. Dofelž so njehibachu, wójšto do nich ščelesche. Ludžo kať muchi padachu a šněš s šrwju macžachu. Lud běšche njewobronjony. Na druhich městnach, hdyž so džělacžerjo šhromadžichu, so tež do nich ščelesche. Šošhorjenje w ludu rošcžesche. Šibanje w Šruskej rošcže a wobštejnoscže šy jara šhutne. Wšychnosč je pjecža pschekšěšje brónje našožila a šrej šwojich poddanow pschelala. To je wolij do wohnja powrócžazeho šibanja byl. Radžijmy so, so so najšórsche wotwobroczi.